

“Бугун меҳнатларим муносиб баҳоланиб, Бектемир туман ҳоқими лавозимига тайинландим. Бу ишонч, биринчи галда зиммамга улкан масъулият юклайди. Энди маҳаллада орттирган тажрибамни туман тараққиёти учун сарфлайман”.

“Маҳаллада бирорта жиноят содир этилмади. Мақсадимиз, шу ҳолатни янада мустаҳкамлаш ва жиноятларни олдиндан бартараф этишга эришишдир. “Маҳалла еттилиги” ва кенг жамоатчилик билан ҳамкорликда ишлаймиз”.

ЎЗБЕКИСТОН МАҲАЛЛАЛАРИ УЮНМАСИНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ, МАЪНАВИЙ-МАБРИҲИЙ ГАЗЕТАСИ

2024 йил
14 МАРТ,
ПАЙШАНБА

Маҳалла

№17
(2155)

БУГУНГИ СОНДА:

Ипотека кредити “еттилик” тавсияси билан берилади

Президент Шавкат Мирзиёев 12 март куни жорий йилда уй-жойлар ҳамда “Янги Ўзбекистон” массивлари қурилиши бўйича йиғилиш ўтказди. Камбағал оилаларга “маҳалла еттилиги” тавсияси асосида ўз ховлисида уй қуриш ва таъмирлашга 120 миллион сўмгача ипотека кредити ажратиш йўлга қўйилади.

2-с.

Келажак касблари қандай ўқитилади?

Ёшларни замонавий касблар ва хорижий тилларга бепул ўқитиш учун “Келажак касблари” лойиҳаси ташкил этилган. Мазкур лойиҳада бугунги кунгача 17 205 нафар ёш 40 дан ортиқ йўналишлар бўйича замонавий касбларга ўқитилиб, уларга жами 37,5 млрд. сўм миқдорида ёрдам кўрсатилди. Ариза берувчи “Ёшлар дафтари”га кириши, 30 ёшдан ошмаган бўлиши керак.

4-с.

Норасмий фаолият қонуний тус оляпти

Шу пайтга қадар маҳалланинг солиқларни йиғишдаги ўрни ва манфаатдорлиги, ҳудуд инфратузилма муаммоларини ечишга қаратилган тизим мавжуд эмас эди. Ушбу муаммонинг ечими сифатида 1 январдан маҳалла бюджетини шакллантириш ҳамда маблағларни “маҳалла еттилиги”нинг қарорлари орқали инфратузилмани яхшилашга йўналтириш белгиланди.

5-с.

Дангасалик ва боқимандаликни қандай енгиш мумкин?

Иродавий сифатлар орқали дангасалик ва боқимандалик табиатини енгил мумкин. Қисман генетик тузилишлар муҳим аҳамият касб этади. Салбий одатлардан воз кечиш қанчалик қийин бўлмасин, улардан қутулиш учун ҳаракат қилиш, соғлом, фойдали ва самарали одатларни шакллантириш лозим.

7-с.

“Низолар йўқ, ажралишдан холи ҳудудмиз”

Аёлнинг кайфияти кўтаринки бўлса, турмуш таъшиларининг барчасини удалайди. Рўзгор юмушлари, фарзанд тарбияси, қайнота-қайнона ва турмуш ўртоғининг хизматидан чарчамайди. Бу оиладаги муҳитга ижобий таъсир кўрсатади. Шунинг учун, биринчи навбатда, маҳалла аёлларининг орзу-истакларини амалга оширишга эътибор қаратиб келяпмиз.

8-с.

Бизни ижтимоий тармоқларда кузатиңг!

@mahalla_raislari
@mahalladosh_1
@mahalladosh

Сизни ўйлантираётган масалалар бўйича телеграмдаги «uzmahallabot»га савол ва таклифларингизни юборинг ва барчасига жавоб олин!

“Обод ва файзли маҳалла — юрт кўрки”

Вазирлар Маҳкамаси фармойишига кўра, 2024 йил 16-18 март кунлари ана шу шиор остида юртимиз маҳаллаларида умумхалқ хайрия ҳашари ўтказилади

“Маҳалламга 10 тул дарахт — менинг туҳфам” акцияси ўтказилади.

БИЛИБ КЎЙИҢ!

Мажбурий меҳнатми ёки ҳашар?

Меҳнат кодексига кўра, бирор-бир киши жазо қўллаш билан кўрkitиб, бошқа кишига унинг ихтиёрига қарши равишда ҳар қандай ишни ёки хизматни қилдириши мажбурий меҳнат саналади.

Қандай ҳаракатлар мажбурий меҳнат ҳисобланади? Мажбурий меҳнатнинг кенг тарқалган кўринишлари сифатида пахта териш ёки бошқа қишлоқ хўжалиги ишларига, ободонлаштириш, қурилиш, таъмирлаш ишларига, навбатчиликка жалб этиш, иш

вақтидан ташқари ортиқча ишлаш, металл чиқиндилари ва макулатура топширишга мажбурлаш қабиларни кўрсатиш мумкин.

Ўзбекистонда мажбурий меҳнат тақиқланган. Аммо қонунчиликда айрим турдаги иш-ҳаракатларга мажбурий меҳнат сифатида қаралмайди. Хусусан, ҳарбий ёки муқобил хизматни ўташ билан боғлиқ ишлар, суд қарорларини ижро этиш учун қонуний кучга кирган қарор бўйича жазо сифатида бажариладиган иш мажбурий меҳнат ҳисобланмайди.

3-с.

Маҳалла орқали бепул кўчат тарқатилади

ОБОДЛИК

Ҳашар мамлакатимизда Наврўз умумхалқ байрамини нишонлаш ҳамда муборак Рамазон ойини муносиб тарзда ўтказиш, маҳаллалар, аҳоли тураржойлари, хиёбонлар, зиёратгоҳлар, қабристонлар ҳамда болалар майдончаларини ободонлаштириш мақсадида амалга оширилади.

Бу йилги ҳашар “Обод ва файзли маҳалла — юрт кўрки” шиори остида ўтказилишида катта рамзий маъно бор. Зеро, миллийлигимизнинг муҳим кўриниши саналган маҳалла ва ҳашар қадрияти замирида халқимизнинг бой тарихи, бебаҳо маънавий урф-одат ва анъаналари, халқимизнинг инсонийлик, олижаноблик, меҳр-саховат каби эзгу фазилатлари мужассам. Бу жиҳатлар жорий йилги ҳашарда ҳам ўз аксини топиб, унинг доирасида бир қатор хайрли тadbирлар амалга оширилади.

Мисол учун, “Маҳалламга 10 тул дарахт — менинг туҳфам” шиори остида барча тураржой мавзелари ва маҳаллаларда иқлим шароитига мос ҳамда суғориш тизимини ҳисобга олган ҳолда дарахт кўчатлари экилади. “Яшил макон” умуммиллий лойиҳаси доирасидаги кўкаламзорлаштириш тadbирлари давом эттирилади.

Бу йил маҳалла орқали аҳолига бепул кўчат тарқатилиб, дарахт экиш ишлари ташкил этилади. Аҳоли пунктларида қаровсиз қолган ҳудудларни кўкаламзорлаштириш, мазкур тadbирларга аҳолининг банд бўлмаган қатламни ихтиёрийлик асосида жалб қилиш чоралари кўрилади.

Давоми 3-саҳифада.

“Энг намунали маҳалла раиси” танловининг ҳудудий босқичлари яқунланди

2-с.

“Туман марказига кимдир бора олади, кимдир...”

“Соҳанинг яна бир нозик жиҳати, сир сақлай билишдир. Ҳаётда қийналган, оғир кунларни бошдан кечираётган киши бизни ўзига яқин кўриб, дардини айтади. Уларнинг ишончига лойиқ бўлиш инсоний бурчимиз. Шундай вақтда буни қалбдан ҳис қилиш, имкон қадар унга ёрдам кўрсатиш керак”.

Президент тадбиркорлар фаолиятини кенгайтириш ва экспортга жалб этиш бўйича ТАКЛИФЛАР ТАҚДИМОТИ билан танишди.

Шавкат Мирзиёев Муборак РАМАЗОН ОЙИ кириб келиши муносабати билан Ўзбекистон халқига табрик йўллади.

Давлатимиз раҳбари БАА Президенти Шайх Муҳаммад бин Зоид Ол Наҳаён билан ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ мулоқот қилди.

ТАНЛОВ

“Энг намунали маҳалла раиси” танловининг худудий босқичлари якунланди

Маҳалла раиси аҳолининг энг яқин ҳамкоридир. Йиғиндаги бирорта хонадонда нотинчлик юз берса, раис аралашуви билан ижобий ҳал этилади. Четдан бирорта меҳмон келса, дастлаб раисни сўрайди. Қўшни қўшниси билан тортишиб қолса ҳам ўртага раис тушади. Хуллас, маҳалла раиси элнинг кайвониси бўлади. Ёшу қари бирдек ҳурмат қилиб, ёшига қарамай, унга “раис бува” деб мурожаат қилишади. Худудларда ана шундай фидойи, ташаббускор, жонкуяр раислар “Энг намунали маҳалла раиси” танловида ўзаро беллашди.

Танловнинг Хоразм вилояти босқичида Шовот туманидаги “Бешмерган” маҳалласи раиси Уйғун Шарифзода биринчи ўринни эгаллади.

Танловнинг Бухоро вилояти босқичида Жондор туманидаги “Намгони” маҳалласи раиси Баҳромжон Юсупов биринчи ўринга муносиб кўрилди.

Танловнинг Навоий вилояти босқичида Навоий шаҳридаги “Ўзбекистон” маҳалласи раиси Дилноза Курбонова биринчи ўринни кўлга киритди.

Танловнинг Қашқадарё вилояти босқичида Косон туманидаги “Реззор” маҳалласи раиси Ҳамза Уринов биринчи ўринни кўлга киритди.

Танловнинг Наманган вилояти босқичида Янгиқўрғон туманидаги “Қизилёзи” маҳалласи раиси Жаҳонгир Ёқубжонов биринчи ўрин соҳиби бўлди.

Танловнинг Сурхондаё вилояти босқичида Сарийосё туманидаги “Сангардак” маҳалласи раиси Ўрозбой Мирзаев биринчи ўринга лойиқ кўрилди.

Танловнинг Фарғона вилояти босқичида Тошлоқ туманидаги “Қамчипуруш” маҳалласи раиси Давронбек Абдуллаев биринчи ўринни кўлга киритди.

КУН НАФАСИ

Ипотека кредити “еттилик” тавсияси билан берилади

Давоми. Бошланиши 1-саҳифада.

Одамларнинг харид имкониятини кенгайтириш учун тўрт йил олдин ипотека тизимининг бозор тамойилларига асосланган янги тартиби жорий қилинди. Ўтган даврда барча манбалардан 100 триллион сўм маблағ йўналтирилди. Худудларда 6 мингта кўп қаватли уй барпо этилиб, 250 минг оила янги бошлангли бўлди. Даромади юқори бўлмаган 45 мингта оилага бошлангич бадал ва фойз тўлови учун 2,4 триллион сўмлик субсидия берилди.

Жорий йилги дастур доирасида 100 мингта уй-жой қуриш режалаштирилган. Бунда, аввало, янги уйлarning сотув нархи ва сифатига эътибор қаратилади. Бу йил ипотекани молиялаштириш учун барча манбалардан 22,5 триллион сўм йўналтирилди. Жумладан, ипотека кредитлари учун қарийб 10 триллион сўм, даромади юқори бўлмаган 20 минг оилага бошлангич бадал ва фойз тўловини қоплаш учун 2,3 триллион сўм берилди.

Ипотека кредитлари бўйича гаровга олинадиган уйни суғурталаш талаби бекор қилинади. Эндиликда 5 қаватли уйлarnи барпо этишга камида “қониқарли” ва 9 қаватли уйлarnи “ўрта қониқарли” рейтингига эга бўлган пудратчилар жалб қилинади. Ту-

рар жой қурилишида “яшил” стандарт жорий қилинади.

Ночор оилаларга маҳалла тавсияси билан ипотека кредити ажратилади. Камбағалликдан чиқариш дастурига кирган ва турар жойи ночор аҳволдаги оилаларга, “маҳалла еттилиги” тавсияси асосида ўз ҳовлисида уй қуриш ва таъмирлашга 120 миллион сўмгача ипотека кредити ажратиш йўлга қўйилади. Бунда кредитнинг 15 фоизи ва дастлабки беш йилда фойз ставкасининг 6 фоизгача банди бюджетдан қоплаб берилади.

Бугунги кунда худудларда 38 та “Янги Ўзбекистон” массивлари қурилиши бошланган. Жорий йилда яна 17 та массив бунёд этиш кўзда тутилган. Лекин айрим жойларда кечикиш ҳолатлари бор. Масалан, Сурхондарё, Андижон, Тошкент, Самарқанд, Сирдарё вилоятларида қурилиш ишлари ортада қолмоқда. Шу боис ҳар бир массив кесимида манзилли рўйхат тасдиқланиб, бунёдкорлик ишлари жадаллаштирилади.

Айрим ноинсоф қурувчилар хариддорлар ишончини суистеъмол қилаётир. Улушдорлик асосида уй-жой барпо этишда аҳолини ҳимоя қилиш тизими кучайтирилади. Баъзи худудлардаги эски уйлар реновация асосида янгиланиб, одамларга замонавий шароитлар яратилади.

Президент Матбуот хизмати ахбороти асосида тайёрланди.

МЕНДА ТАКЛИФ БОР...

Намунали маҳалла раиси қандай аниқланиши керак?

Тошпўлат РАҲМАТУЛЛАЕВ, Самарқанд шаҳар “Боғимайдон” маҳалласи раиси.

Самарқандда “Энг намунали маҳалла раиси” танловининг вилоят босқичи бўлиб ўтди. Унда танловнинг туман ва шаҳар босқичларида ғолибликни кўлга киритган 16 нафар маҳалла раиси қаторида камина ҳам қатнашди. Чунки танловнинг Самарқанд шаҳар босқичида ғолибликни кўлга киритган эдим.

Биз, маҳалла раислари уч шарт бўйича ўзаро беллашдик. Биринчиси — амалга ошираётган ишларимизни слайд ёрдамида тақдим этиш лозим эди. Иккинчиси — соҳага оид қонун ҳужжатлари бўйича савол-жавобда қатнашиш ҳамда учинчиси — маҳаллада учрайдиган кутилмаган муаммолни вазиятга ечим топиш бўйича ўз маҳоратимизни намойиш қилишимиз зарур эди. Шунингдек, танловда иштирок этиш учун маҳаллада амалга оширилган фотосуратлардан иборат иккита альбом ҳамда видеолик тақдим этдик.

Танлов иштирокчиларининг чиқишини 9 нафар ҳакамлар ҳайъати 5 балли тизим асосида баҳолаб борди. Шу тарзда ғолиб — вилоятнинг энг намунали маҳалла раиси аниқланди. Биринчи ўрин Каттакўрғон шаҳридаги “Яккабоғ” маҳалласи раиси Равшан Ҳамроевга насиб этди. Иккинчи ўринни камина, яъни Самарқанд шаҳридаги “Боғимайдон” маҳалласи раиси Тошпўлат Раҳматуллаев, учинчи ўринни Нурабод туманидаги “Нурулоқ” маҳалласи раиси Жасур Холов эгаллади.

Шундай қилиб, маҳалла раислари танлови ғолиби амалга оширган ишлари ҳақида тўрт дақиқа давомида гапириб бергани, иккита саволга жавоби ва маҳаллада юз бериши мумкин бўлган иккита муаммолни вазиятга қандай ечим топшини сўзлаб бериши натижасида аниқланди.

Маҳалла тизимини ичидан билганларга энг намунали маҳалла раисини аниқлаш учун юқоридаги талаблар мезон бўла оладими, деган савол билан мурожаат қилган эдим. Аксарият бу етарли эмаслигини таъкидламоқда. Нега?

Танловга қатнашган раис гапга чечан, хотираси яхшилиги туфайли қонун қарорларни ёдлаб олган бўлиши, барча саволларга аниқлик билан жавоб бериши мумкин. Шундай бўлганда, раиснинг шахс сифатидаги хислатларига баҳо барилмайдими?

Маҳалла раисининг асосий вазифаси — ўзи бошқараётган худудда осойишталик ва ободликни таъминлаши, аҳоли муаммоларини жойида ҳал этилишига камарбаста бўлиши ва шу орқали фуқаролар розилигига эришиши эмасми? “Маҳалла еттилиги” бир жамоа бўлиб, раис бошчилигида барча масалаларга тезда ечим топса, маҳалла аҳли ариза ва шикоят билан юқори ташкилотларга мурожаат этмаса, маҳалла раиси фаолиятига берилган юқори баҳо шу эмасми?

Шундай экан, таклифим куйидагича: раислар фаолиятига баҳо бериш мақсадида танловдан олдин махсус комиссия тузилиб, вилоят босқичига чиққан раислар бош бўлган маҳаллалардаги муҳит, фуқароларнинг кайфияти ўрганилсин. Келажақда ўтказиладиган танловларда ушбу таклиф инобатга олинса, адолатли бўларди.

Кимдир танловдан олдин фотоальбом ва видеоролик тақдим этилиши маҳалла ҳаётини ўрганишга ёрдам беради, дейиши мумкин. Аммо альбом ва видеоролик билан танишишга ҳакамлар ҳайъати аъзолари вақт топдимики? Энг асосийси, уларга балл берилмайдими?

Бу менинг иштирокчи ва журналист сифатидаги фикрларим эди, ҳолос. Алоҳида таъкидлайманки, Самарқандда танловнинг шаҳар ва вилоят босқичлари кўтаринки руҳда, адолат мазонлари асосида ўтди.

Танзила Норбоева
БМТнинг
Бош қароргоҳида
Аёллар ҳолати бўйича
комиссия сессиясида
нутқ сўзлади.

Боёвут туманидаги
“Ижодкор” маҳалласи
ҳоким ёрдамчиси
МУСУРМОНҚУЛ ХОТАМОВ
Сирдарё туманига ҳоким
бўлди.

Президент
фармони билан
Сирдарё ўзанида
норуда материаллари
қазиб олишга
МУДДАТСИЗ МОРАТОРИЙ
жорий қилинади.

ОБОДЛИК

Давоми. Бошланиши 1-саҳифада.

Ҳашар кунлари аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламлари мурувват ёрдамлари кўрсатиш аъёнага айланган. Шунга монанд бу йил ҳам ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳоли қатламлари, айниқса, эҳтиёжманд, меҳр-мурувватга муҳтож, боқувчисиз қолган кекса ва ногиронлиги бўлган фуқароларнинг уй-жой шароитларини яхшилашга кўмаклашилади. Эҳтиёжманд кишиларнинг оғирини енгил қилиш орқали бу юртда ҳеч ким эътибордан четда эмаслиги, ҳар бир киши давлат ғамхўрлигини ҳис қилишга ҳақли экани амалда ўз тасдиғини топади.

ҚАЕРЛАРДА ҲАШАР ҲАҚИДА ТАҚИҚЛАНАДИ?

Қайд этиш керакки, қонунчиликка кўра, умумхалқ ҳашарини ўтказиш юзасидан фақатгина Президентнинг тегишли ҳужжати ёки Вазирлар Маҳкамасининг қарори мавжуд бўлган тақдирда, ҳашарда иштирок эта-

диган шахслар меҳнат қиладиган тегишли ташкилот ҳудудида меҳнатни муҳофаза қилиш ва ҳавфсизлик нормаларига қатъий риоя этган ҳолда, фақат ихтиёрий тарзда ташкил этилиши ва ўтказилиши мумкин.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фақат тегишли маҳалла ҳудудида ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, болалар ва спорт майдонларини жиҳозлаш, моддий-маданий мерос объектларини зарур ҳолатда сақлаш, қабристонларни қуриш, реконструкция қилиш, таъмирлаш ҳамда зарур ҳолатда сақлаш ишларида аҳолининг ихтиёрий иштирок этишини ташкил этади.

Автомобиль йўллари, ҳаракатланиш тиғиз бўлган кўчалар, сув объектлари, қирғоқбўйи ҳудудлар ва зоналар, қурилиш майдонлари, бино ва иншоотлар томлари, хавфли ишлаб чиқариш объектлари, шунингдек, инсонларнинг ҳаётига ёки соғлиғига ҳавф туғилиши юзасида қилиши мумкин бўлган бошқа жойларда ихтиёрий ташаббус билан ҳашарлар ва бошқа ишларни ўтказиш тақиқланади.

ФАОЛ БЎЛИНГ, БЕФАРҚ БЎЛМАНГ!

Дарҳақиқат, ободлик — халқимизнинг қалбида бор. Қўни-қўшни, қариндошлар ёки бир маҳалла аҳлининг уй қуриш, боғ барпо этиш ёки кўча-кўйни тартибга солиш учун бирлашиш амалиёти халқимиз маданиятининг бир қисми саналади. Ҳашар — ҳар доим байрам, ўзаро кўмаклашиш, қийинчиликлар қаршида жипслашиш ва биргаликда уларни енгил ўтишидир. Шу боис биз доимо ҳашарлар, ҳамкорликдаги тадбирларда қўлни-қўлга бериб, юртимиз кўрки учун хизмат қилиб келганмиз.

Гарчи ҳашар 16-18 март кунларига белгиланган бўлса-да, чор-атрофга гул ниҳоллари, турфа кўчатлар ўтказиш, ҳамма ёқни чиннидек озода, файзли ҳолатга келтириш ишлари юртимизнинг ҳар бир гушасида баҳорнинг илк кунлариданоқ бошланиб кетган. Шундай экан, имконингиз бўлса, ҳашарда, албатта, қатнашинг, атрофимизни ободонлаштириш, тозалаш ишларида фаол бўлинг! Кам таъминланган, ногиронлиги бор оилаларга ёрдам қўлини чўзинг, улардан ҳол-аҳвол сўраг! Жамоатчилик ишларида бефарқ бўлманг!

ҲОКИМ ЁРДАМЧИСИДАН ҲОКИМЛИККАЧА

“Маҳалладан ҳаётий сабоқлар олдим”

Нурилло АБДУРАҲМОНОВ,
Бектемир тумани ҳокими.

Президент ташаббуси билан давлат хизматини маҳаллага тушириш бўйича бошланган катта ислохотларни изчил давом эттириш, давлат идораларида “маҳалладан – республикага” тамойили асосида кадрларни ўстиришнинг янги тизими – “Салоҳиятли кадрлар захираси” жорий қилинганидан хабарингиз бор. Шунга мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат хизматини ривожлантириш агентлигида “Салоҳиятли кадрлар захираси” шакллантирилган. Мана шу ташаббус асосида маҳалла ходимлари қисқа муддатда ҳоким, ҳоким ўринбосари, бошқарма бошлиғи лавозимига тайинланади, дейилса, кўп-лар шубҳа билан қараганди. Бугун бу ҳақиқатга айланмоқда. Жумладан, ўзим ҳоким ёрдамчисидан туман ҳокимлигига тайинланганим бунинг яққол исботидир.

Ҳеч шубҳасиз, раҳбар кадрлар маҳалладан танлаб олинишида чуқур маъно бор. Чунки энг қуйида халқ билан яқиндан ишлаш имкони бор. Мен Чилонзор туманидаги “Тавҳар” маҳалласида ҳоким ёрдамчиси бўлиб ишлаш жараёнида бу фикрга тажрибамда амин бўлдим. Халқ билан янада яқинлашиш, уларнинг муаммосига ечим топиш бўйича ҳаётий сабоқлар олдим.

Биргина 2023 йилда маҳалладаги тадбиркорликни бошламоқчи бўлган фуқаролар учун жами 1,4 млрд. сўм кредит маблағи ажратиб, 167 та янги иш ўрни яратилди. 60 та янги тадбиркорлик субъекти ташкил этилди. Етақчи тадбиркорлар учун 15 та лойиҳага 33 млн. сўмдан имтиёзли кредит ажратилди. Бу билан 51 нафар фуқаронинг бандлиги таъминланди. Маҳалла ҳудудида 17 та кичик хизмат кўрсатиш лойиҳаси ҳамда 120 та тадбиркорлик субъекти ташкил этилиб, 41 та корхона, 102 та ЯТТ ишга туширилди. Бу корхоналарда 310 нафар ишчи фаолият олиб бормоқда. Шундан 18 нафарини “Аёллар дафтари”га киритилган хотин-қиз ташкил этади. 11 нафар фуқаро “Хунармандлар” уюшмасига аъзо бўлди. 47 нафар фуқаронинг уй шароитида бандлиги таъминланди. “Темир дафтар”даги 15 та оила аъзоларига асбоб-ускуна берилди.

Устоз-шоғирд тизими асосида ҳудудда фаолият олиб бораётган етақчи тадбиркорларга 51 нафар ёш тадбиркор бириктирилди. Маҳалла ҳудудида мактабгача таълим муассасаси бўлмаганди. Ташаббусим билан 3 та хусусий мактабгача таълим ташкилоти иш бошлади. Қувончлиси, мутахассислар 2023 йилги фаолиятимнинг энг муҳим самардорлик кўрсаткичларини аълога баҳолашди.

Бугун меҳнатларим муносиб баҳолашиб, Бектемир туман ҳокими лавозимига тайинландим. Бу ишонч, биринчи галда зиммамга улкан масъулият оқлайди. Энди маҳаллада ортирган тажрибамни туман тараққиёти учун сарфлайман.

“Обод ва файзли маҳалла — юрт кўрки”

Мажбурий меҳнатми ёки ҳашар?

Давоми. Бошланиши 1-саҳифада.

Ҳашар мажбурийми? Орамызда ҳашарда иштирок этмаган одамни топиш амримаҳол. Маҳаллаларда, таълим муассасаларида ва ташкилотларда ташкил этилган ҳашарларда иштирок этаётган аксариятнинг ҳаёлидан, эҳтимол, шундай савол ўтади — ҳашар мажбурийми? Қонунчиликка кўра, давлат органлари ва бошқа ташкилотлар ҳашарни фақат ихтиёрий тарзда ташкил этади. Аммо бунинг учун умумхалқ ҳашарини ўтказиш бўйича Президент ёки Ҳукуматнинг тегишли ҳужжати қабул қилиниши керак. Ҳашарлар доирасида фақатгина ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш, иш ўринларини тартибга келтириш ишлари амалга оширилиши мумкин. Бошқа барча турдаги жамоат ишлари, шу жумладан, қурилиш-таъмирлаш ва қишлоқ хўжалиги ишларига жалб этиш тақиқланади.

Шунингдек, маҳаллаларда фақат тегишли маҳалла ҳудудида

ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, болалар ва спорт майдонларини жиҳозлаш, моддий-маданий мерос объектларини зарур ҳолатда сақлаш, қабристонларни қуриш, реконструкция қилиш, таъмирлаш ҳамда зарур ҳолатда сақлаш учун ҳашарлар ташкил этилиши мумкин. Бунда ҳам асосийси — аҳолининг ихтиёрий иштироки ҳисобланади.

Мажбурий меҳнат учун қандай жавобгарлик бор? Меҳнатга маъмурий тарзда мажбурлаш учун ҳам маъмурий, ҳам жиний жавобгарлик белгиланган. Жумладан, мажбурий меҳнат учун БҲМнинг 100 бараварига (34 миллион сўм) маъмурий жарима ва 3 йилгача ахлоқ тузатиш кўринишидаги жиний жазо қўлланилади. Мажбурий меҳнатдан энг жабр чеккан тоифа — педагог ходимини меҳнатга бирон-бир шаклда маъмурий тарзда мажбурлаш БМҲнинг 150 бараварига (51 миллион сўм) ва 3 йилгача муайян ҳуқуқдан маҳрум қилиш ёки 3 йилгача ахлоқ тузатиш ишлари кўринишидаги жиний жазо билан жазоланади.

✍ Санжар ИСМАТОВ тайёрлади.

ТОМОРҚА — ХОНАДОН ХАЗИНАСИ

Аввал помидор, сўнгра бодринг экиб кўр...

«Бир маҳалла — бир маҳсулот» тамойили асосида маҳалладаги 87 та хонадонда иссиқхоналар ташкил этилган. Асосий “драйвер” — хизмат кўрсатиш ва иссиқхоналарда маҳсулот етиштириш бўлгани учун томорқадан кўпроқ помидор олинади.

Гулчеҳра ХУДОЙНАЗАРОВА,
Термиз туманидаги “Янги ҳаёт” маҳалласи ҳоким ёрдамчиси.

Ҳудуд инфратузилмасини ривожлантириш, кичик бизнес ва оилавий тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш борасидаги илғор иш тажрибамиз туман, вилоят миқёсида оммалаштирилган.

Сўнги икки йилда аҳоли ўртасида “Аёллар дафтари” ва “Ёшлар дафтари”да рўйхатда турган кам таъминланган ва ишсиз фуқаролардан 13 нафарига субсидия асосида асбоб-ускуна олишига кўмаклашилди. 109 нафар ишсиз фуқаронинг имтиёзли кредит ажратиш орқали бандлиги таъминланди.

2022-2023 йилларда 37 та савдо ва маиший хизмат кўрсатиш шохобчаси, 2 та хунармандчилик устахонаси ҳамда 4 та тикувчилик цехи ташкил этилиб, 120 та янги иш ўринлари яратилди. Шу даврда вилоят миқёсида ўтказилган меҳнат ярмаркаларида маҳалла аҳли фаол иштирок этиб, 30 нафар ёш ишли бўлди.

Фуқаролар тадбиркорлик ва ҳалол меҳна-

ти ортидан мўл даромад топомоқда. Масалан, Абдувоҳид Тоғаевлар оиласи томорқадан унумли фойдаланишда бошқаларга ибрат бўлмоқда. Оила аъзолари асосан, помидор етиштиришга ихтисослашган. Қиш мавсумида агротехник тадбирлар бир марофда олиб борилади. Помидор маҳсулоти ёзнинг июнь ойигача пишиб туради. Кейин ҳосилдан бўшган ерга дехқон бодринг экади. 6 сотихли иссиқхонада 2 300 дона помидор кўчати етиштирилади. Помидор кўчатига кўп сув берилса, ер шўрлаб кетади. Буни олдини олиш учун А.Тоғаев илк кунданок томчилатиб суғориш технологиясини йўлга қўйган.

Мутахассислар фикрича, 1 сотих майдонга ўртача 500 дона кўчат экиш мумкин. Бундан 350-400 кг. миқдорда ҳосил олинади. 2022 йилдан бери шу кунгача маҳаллада 46 та иссиқхона қурилди. Бунинг учун талабгорларга 1 миллиард 300 минг сўм имтиёзли кредит ажратилди.

Хукумат қарори билан ўзгалар парваришига муҳтож шахсларга ижтимоий ёрдам кўрсатишнинг ЯНГИ ТИЗИМИ жорий этилади.

Охириги уч ойда такси хизматлари бюджетга 9,7 МИЛЛИАРД СЎМ солиқ тўлади.

Янги қонун лойиҳасига кўра, ҚАРЗДОРЛИК УЧУН жисмоний шахслар энергия ресурслари тармоғидан узилиши мумкин.

ЭЪТИРОФ

“ҚАЛҚОН” гуруҳи тишчиликка қалқон бўляпти

Суратда тақдирлаш маросимидан лавҳа акс этган.

Мигрант ёшларни юртга қайтарин борасидаги тажрибам туманга намуна бўлмоқда. Яқинда маҳалладошимиз Азизбек Жаҳишовни Россиядан юртга қайтаринга эришдик. Бу йилги “Ёшлар дафтари”да рўйхатга олинган бўлиб, доимий ёрдам бериб келинган. Жумладан, ўқини учун шартнома пули, ҳарбий хизмат тўлови “Ёшлар жамғармаси” ҳисобидан қоплаб берилган.

Малика ХУДОЙБЕРДИЕВА,
Учкудук туманидаги
“Дустлик” маҳалласи ёшлар етакчиси.

Маҳалладаги 8 020 нафар аҳолининг орасида 14-30 ёшга бўлганлар 1 502 нафарни ташкил этади. Барчаси “Ёшлар баланси”га киритилган. Ишсиз ва эҳтиёмжанд ёшларга алоҳида эътибор берилди.

Утган 2023 йилда 147 нафар ёшни Навоий кон-металлургия комбинати акциядорлик жамиятига ишга жойлаштирдик, 23 нафар ижтимоий ҳимояга муҳтожнинг шартнома пули тўлаб берилди.

Бундан ташқари, 2022 йилда маҳалла худудидида тадбиркор ҳомий ва маҳалла ёшлари билан бирга чўл худуди тупроғини унумдор ерга айлантирдик. Шу мақсадда 3 метр чуқурликда жўяк казиб, олиб келинган унумдор тупроққа 700 тупдан ортиқ ток, 500 тупдан ортиқ мевали ва манзарали кўчат эдик. Худудда ёшларнинг бўш вақтини мазмунли ташкил этиш, миллий халқ ўйинлари ва спорт турларини оммалаштириш мақсадида замонавий спорт майдончаси барпо қилинди. Шунга яраша натижа салмоқли бўлмоқда. Масалан, маҳалла вакили С.Обидов “Беш ташаббус олимпиадаси”нинг республика босқичида спортнинг воркаут туридан фахрли ўринни эгаллади. Марғуба Бобоканова шахмат тури бўйича республика босқичида фаол иштирок этди. Танловнинг 2023 йилги иккинчи мавсумида маҳалла ёшларидан беш нафари вилоят, икки нафари республика босқичи совриндори бўлди.

Худудда жиноятчилик ҳамда хукуқбузарликларнинг ол-

дини олишда профилактика инспектори билан ҳамкорликда “Қалқон” гуруҳини шакллантирганмиз. Ёшлардан иборат кўнгиллилар маҳаллада жиноятчиликка қарши курашда фаоллик кўрсатмоқда.

2022 йилнинг 25 ноябрь куни Давлат раҳбарининг Навоий вилоятига ташрифи давомида Президент ва ёшлар ўртасидаги очик мулоқотда сўзга чиқиб, касб-хунар эгалари ўртасида республика танловларини ўтказиш таклифини бергандим. Эътиборлиси, бу таклиф бугун амалиётда қўлланмоқда.

Бундан ташқари, маҳалла ёшлари муаммолари ечимига доир лойиҳа ишлаб чиқиб, амалиётга татбиқ этганман. Мисол учун мигрант ёшларни юртга қайтарин борасидаги тажрибам туманга намуна бўлмоқда. Яқинда маҳалладошимиз Азизбек Жаҳишовни Россиядан юртга қайтаринга эришдик. Бу йилги “Ёшлар дафтари”да рўйхатга олинган бўлиб, доимий ёрдам бериб келинган. Жумладан, ўқини учун шартнома пули, ҳарбий хизмат тўлови “Ёшлар жамғармаси” ҳисобидан қоплаб берилган. Аммо ишлаш учун Россияга кетиб қолганди. Уни ватанга қайтарини учун барча зарур чораларни кўрдим. Шахсан суҳбатлашиб, муаммосини ўргандим. Унга бир нечта иш таклиф қилдим. Ниҳоят, NKMK қарашли GMZ-3 заводида ишлашга рози бўлди. 1-сектор раҳбари, туман ҳокими кўмағида шу заводдан иш ўрни ажратилди.

Ўз навбатида ёшлар билан ишлаш тажрибам вилоят, республикада оммалаштирилиб, мутасаддиларнинг эътирофига сазовор бўлмоқда. Масалан, 2023 йилда ўтказилган “Йилнинг энг намунали маҳалла ёшлар етакчиси” танловининг вилоят босқичида “Хукуқбузарлик содир этишга мойиллиги бўлган ва жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган ёшлар билан тизимли ишлаган энг намунали маҳалла етакчиси” йўналишида фахрли 1-ўринни эгалладим. Шу танловнинг республика босқичида 3-ўринни қўлга киритдим. 2022 йилда ўтказилган “Фидойи ёшлар етакчиси” танловининг вилоят босқичида фахрли 2-ўринни қўлга киритдим. Ўзбекистон Қасаба уюшмалари федерацияси ижроия кўмитаси эълон қилган “Энг яхши ёшлар етакчиси” танловининг республика босқичи совриндори бўлдим.

Жорий йил 8-март Халқаро хотин-қизлар байрами арафасида Президент Фармони билан бир гуруҳ фаол хотин-қизларимиз нуфузли давлат мукофотлари билан тақдирланди. Қувонарлиси, улар орасида “Келажак бунёдкори” медали билан тақдирландим. Бундай юксак мукофот мени янада изланишга ундайди. Рости хушхабарни эшитиб, кўзларимга ёш келди. Келажакка ишончим яна ортди. Меҳнатим муносиб рағбат топганидан хурсандман.

БИЛАСИЗМИ?

Ижтимоий ҳимоя: Ёшларнинг таълим харажати қандай қопланади?

“Ижтимоий ҳимояга муҳтож ёшларни қўллаб-қувватлашнинг қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида”ги Вазирлар Маҳкамаси қарорига кўра, ёшларни нодавлат таълим муассасаларидаги харажати қоплаш белгиланган. Бунда ариза берувчи ЯИДХПда рўйхатдан ёки авторизациядан ўтади ва сўров юборади. Ёшлар ишлари агентлиги аризани 10 иш куни давомида кўриб чиқади.

Тақдим этилган ҳужжатлардаги маълумот тўлиқ ва асосли эканини (фуқаронинг ҳақиқатда “Ёшлар дафтари”га киритилганини) текширади. Маълумотлар тўлиқ ва асосли эканлиги тасдиқланганда ариза берувчиларнинг электрон реестри шакллантирилади.

Ушбу электрон реестрга мувофиқ маблағларни жисмоний шахслар учун – Ўзбекистон Республикаси акциядорлик тижорат Халқ банкнинг ҳисобварағига, юридик шахслар (ўқув марказлар) учун

- уларнинг компенсация пулини олишга бўлган ҳуқуқини текширган ҳолда тегишли ҳисобварақларга ўтказиб беради. Хизмат натижаси бўйича ариза берувчиларга SMS хабар (тасдиқнома) юборади. Агар ҳужжатлардаги маълумот тўлиқ ва асосли эканлиги тасдиқланмаса, бу ҳақда идоралараро электрон тизимга маълумот киритилиб, ариза берувчига бир иш куни мобайнида хабар юборилади.

Хизматдан фойдаланиш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур:

- ўқув машғулоти ташкил этиш тўғрисида жисмоний шахс ҳамда ўқув маркази ўртасида тузилган шартнома нусхаси (pdf форматда);
- имтиҳон топшириш харажати ариза (жисмоний шахс) тўлаган бўлса, тўлов топшириқномаси (pdf форматда);
- имтиҳон топшириш харажати ариза (жисмоний шахс) тўлаган бўлса, тўлов топшириқномаси (тегишли тижорат банки томонидан тасдиқланган) (pdf форматда);
- белгиланган шаклда реестр (ўқув маркази томонидан);
- миллий сертификат (pdf форматда).

Ёшлар ишлари агентлиги маълумотлари асосида тайёрланди.

Келажак касблари қандай ўқитилади?

ФИКР

Нодирбек АБДУҚОДИРОВ,
Ёшлар ишлари агентлиги
ахборот хизмати раҳбари.

Мазкур лойиҳада бугунги кунгача 17 205 нафар ёш 40 дан ортиқ йўналишлар бўйича замонавий касбларга ўқитилиб, уларга жами 37,5 млрд. сўм миқдорида ёрдам кўрсатилди.

Ёшларни замонавий касблар ва хорижий тилларга бепул ўқитиш учун “Келажак касблари” лойиҳаси ташкил этилган. Мазкур лойиҳада бугунги кунгача 17 205 нафар ёш 40 дан ортиқ йўналишлар бўйича замонавий касбларга ўқитилиб, уларга жами 37,5 млрд. сўм миқдорида ёрдам кўрсатилди.

Лойиҳанинг мақсади – билимли, меҳнатсевар, замонавий касб ва хорижий тилни пухта ўзлаштирган, ҳаётда ўз ўринини топа оладиган ёшларни шакллантириш ва уларни пухта тайёрлашдан иборат.

Ушбу тартиб Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 7 июндаги тегишли қарори билан тасдиқланган Низомнинг 8-бўлими “Ёшлар дафтари”га киритилган ёшларга замонавий касбларни эгаллаши, ахборот технологияларини ўрганиши ва уларни хорижий тилларга ўқитиш бўйича ўқув курсларида ўқиш харажатларини қоплаш учун субсидия ажратиш тартиби” доирасида ўқув марказлари учун қўйиладиган талабларни белгилайди.

Ижтимоий ҳимояга муҳтож, ишсиз ёшларга замонавий касблар ва хорижий тилларни ўрганиш учун имконият яратиш, замонавий касблар, ахборот технология-

лар ва хорижий тилларни ўқитиш бўйича ёшларга сифатли ва бепул таълим бериш ҳамда замонавий касблар, ахборот технологиялар ва хорижий тилларни ўқитишга ихтисослашган ўқув марказларининг ривожланишини қўллаб-қувватлаш лойиҳа вазифаларидан ҳисобланади.

Лойиҳага кўра, ариза берувчи “Ёшлар дафтари”га кириши ёки “Ёшлар дафтари” жамғармаси маблағлари ҳисобидан қўллаб-қувватлаш бўйича мурожаат қилган 14 ёшга тўлган ва 30 ёшдан ошмаган Ўзбекистон Республикаси фуқароси ёки уларнинг вакили ҳамда фуқаролиги бўлмаган шахс бўлиши керак.

Ўқув маркази – давлат таълим стандартлари, давлат таълим талаблари ва ўқув дастурларига мувофиқ таълим хизматлари кўрсатиш фаолиятини амалга ошириш ҳуқуқини берадиган лицензия асосида ёки хабардор қилиш тартибидида таълим хизматлари кўрсатувчи юридик шахс, шу жумладан, нодавлат нотижорат ташкилотлари бўлиши лозим.

Лойиҳа доирасида ёшларга замонавий касбларни эгаллаши, ахборот технологияларни ўрганиши ва уларни хорижий тилларга ўқитиш бўйича олти ойгача муддатли ўқув курслари учун ҳар ойда базавий ҳисоблаш миқдори (БХМ – 340 минг сўм)нинг 4 бараваригача ёшлар етакчисининг ижобий тавсияси асосида “Ёшлар дафтари” жамғармаси маблағлари ҳисобидан субсидия ажратилади.

Тошкентда "Турон" ва "Қипчоқ" метро бекатлари ишга тушиб, яна 251 МИНГ АҲОЛИ қамраб олинди.

Ҳукумат қарори лойиҳасига кўра, фуқароларни вақтинча турган жойи бўйича ПРОФИЛАКТИКА ИНСПЕКТОРИ рўйхатга олиши мумкин.

Мамлакатимиз ҳудудларига ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИ етказиб бериш бўйича чекловлар олиб ташланди.

ПРОФИЛАКТИКА ҲУДУДИ

ҲУҚУҚ

Ўтган йили содир этилган 11 та жиноятчилик ҳолатининг 6 таси ўғирлик, 2 таси енгил ҳамда ўрта тан жароҳат, алимент, маиший зўравонлик жинояти бўлиб, уларда қонун устуворлиги таъминланди.

ҲАР ҚАНДАЙ МАНФААТДОР ШАХС МАЪМУРИЙ СУДГА МУРОЖААТ ҚИЛИШГА ҲАҚЛИ

– Маъмурий ҳужжатларнинг умуммажбурий хусусиятга эга норматив-ҳуқуқий ҳужжатлардан фарқи нимада?

Марат ҚУРНИЯЗОВ.
Қорақалпоғистон Республикаси.

Азиз ОБИДОВ,

Ўзбекистон Республикаси Олий суди ахборот хизмати раҳбари:

– Маъмурий суд ишларини юритиш тўғрисидаги кодексига мувофиқ, ҳар қандай манфаатдор шахс ўзининг бузилган ёки низолаштирилган ҳуқуқларини ёхуд қонун билан қўриқланадиган манфаатларини ҳимоя қилиш учун маъмурий судга мурожаат қилишга ҳақли. Маъмурий судга маъмурий ва бошқа оммавий ҳуқуқий муносабатлардан келиб чиқадиган ишлар тааллуқлидир.

Юрдошларимизга ҳуқуқий тушунча тариқасида эслатиб ўтиш жоизки, маъмурий органлар деганда Президентнинг 2022 йил 21 декабрдаги "Янги Ўзбекистон маъмурий ислохотларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони билан тасдиқланган республика давлат бошқаруви органлари (вазирликлар, кўмиталар, агентликлар, инспекциялар) ва уларнинг ҳудудий органлари, маҳаллий давлат ҳокимият органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, шунингдек, маъмурий-бошқарув ваколати берилган бошқа органлар, ташкилотлар ва махсус ташкил этилган комиссиялар тушунилади. Жумладан, Фуқаролик ҳолати далолатномаларини ёзиш органлари, Мажбурий ижро бюроси, нотариуслар, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари қабул қиладиган маъмурий ҳужжатлар, улар мансабдор шахсларнинг ҳаракатлари (ёки ҳаракатсизлиги) устидан маъмурий судларга шикоят қилиши мумкин.

Маъмурий ҳужжат маъмурий ваколатга эга орган (мансабдор шахс) томонидан қабул қилиниши, ташқи субъектларга (жисмоний ва юридик шахсларга) қаратилган бўлиши, муайян ҳуқуқий оқибат келтириб чиқариши билан умуммажбурий хусусиятга эга бўлган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлардан фарқ қилади.

Иккала тоифадаги ҳужжатнинг асосий фарқи шундаки, умуммажбурий хусусиятга эга бўлган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар устидан маъмурий судга шикоят қилиш мумкин эмас, бундан идоравий норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар мустасно. Умумий қоида бўйича маъмурий органнинг қарори, ҳаракати (ҳаракатсизлиги) устидан шикоят манфаатдор шахсга ўзининг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари бузилганлиги маълум бўлган пайдан эътиборан олти ой ичида судга берилиши мумкин.

Аризачига ўзининг ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатлари бузилганлиги ёки ҳуқуқ ва эркинликларини амалга оширишга тўсиқлар вужудга келтирилганлиги, аризачининг зиммасига бирор-бир мажбурий юкланганлиги маълум бўлган қонуннинг эртасидан судга мурожаат қилиш муддати бошланади. Шикоят маъмурий ҳужжатни ҳақиқий эмас, ҳаракатни (ҳаракатсизлики) қонунга хилоф, деб топиш тўғрисида бўлиб, маъмурий орган жойлашган ёхуд маъмурий орган жойлашган ёқда жойдаги туманлараро маъмурий судга берилади.

Маъмурий судларга шикоят қилишда жисмоний шахслардан давлат божи ундирилмайди. Давлат божи ишнинг натижаси бўйича қаноатлантирилган талабга мутаносиб равишда тарафлардан ундирилади. Бордию ариза рад қилинса, жисмоний шахслардан базавий ҳисоблаш миқдорининг 70 фоизи миқдорда давлат божи ундирилади.

АҲОЛИ БАНД БЎЛСА, ЖИНОЯТ КАМ УЧРАЙДИ

Аҳмадхон ҲАМРАЕВ,
Наманган шаҳридаги "Даштбоғ" маҳалласи профилактика инспектори, майор.

Маҳаллаларда осойишталикни таъминлаш, ҳуқуқбузарликларнинг барвақт олдини олиш профилактика инспекторлари зиммасидаги энг муҳим вазифалардан. Мана шундай масъулиятни ҳис этиб, "Даштбоғ" маҳалласида фуқаролар хавфсизлигини таъминлаш, жамоат тартибини сақлаш ва жиноят содир этилишининг барвақт олдини олиш борасида амалий ишлар йўлга қўйилган.

Беш минг нафардан зиёд фуқаролар истиқомат қилаётган маҳалла аҳолисининг асосий қисми тадбиркорлик билан шуғулланади. Наманган шаҳридаги кичик саноат зонаси мавжуд ҳудудлардан бири. Бу ерда бешта йирик ва 35 та кичик ишлаб чиқариш корхоналари фаолият юритади. Биргина технопарк комплексининг ўзида 110 дан орტიқ савдо дўкони бор. Аҳолининг бандлиги сабаб жиноятлар кам учрайди. Бироқ масъулиятли вазифамизга жиддий ёндашиб, ҳудудда жиноятчиликнинг олдини олиш бўйича "маҳалла еттилиги" билан ҳамкорликда ишлар олиб борилмоқда.

Аввало, жиноятнинг олдини олиш мақсадида маҳалланинг асосий кириш кўчаларига, йўл бўйларига, муҳим объектларга 300 дан орტიқ кузатув камералари ўрнатилди. Уларнинг 30 таси хизмат хонамга интеграция

Жиноятнинг олдини олиш мақсадида маҳалланинг асосий кириш кўчаларига, йўл бўйларига, муҳим объектларга 300 дан орტიқ кузатув камералари ўрнатилди.

қилинган. Шу ерда бутун маҳалла ҳудудини кузатиш имконияти мавжуд.

Шунингдек, ўқув муассасаларида, корхона ва ташкилотларда жиноятчиликнинг олдини олиш, ёшларни Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялаш, терроризм, экстремизм, зўравонлик ва турли диний ақидапарастлик ғоялари таъсиридан ҳимояланиш мақсадида тушунтириш тадбирлари ўтказиб келинмоқда. Ҳудуддаги 51-умумтаълим мактаби, 1-Ихтисослаштирилган мактаб-интернати, 2-касб-хунара мактаб ўқувчиларининг давомат ишлари мунтазам назоратда. Дарс машғулотларига сабабсиз келмаётган ўқувчилар билан алоҳида шуғулланилмоқда.

Ўтган йили содир этилган 11 та жиноятчилик ҳолатининг 6 таси ўғирлик, 2 таси енгил ҳамда ўрта тан жароҳат, алимент, маиший зўравонлик жинояти бўлиб, уларда қонун устуворлиги таъминланди. Оғир тоифадаги 12 нафар ёш билан алоҳида суҳбатлар ўтказилди. Кўп йиллардан буён низоли ҳолатда бўлган 10 дан орტიқ оила яраштирилди. 62 нафар ёш иш билан таъминланди, шулардан 6 нафари олий таълим муассасасида ўқишни давом эттирмоқда. Айни пайтда пробация ҳисобидаги 16 нафар ёш билан доимо мулоқотлар олиб борилмоқда.

Жорий йил ҳисобида бирорта жиноят содир этилмади. Мақсадимиз, шу ҳолатни янада мустаҳкамлаш ва жиноятларни олдиндан баргараф этишга эришишдир. Бу борада "маҳалла еттилиги" ва кенг жамоатчилик билан ҳамкорликда тизимли ишлар олиб борамиз.

МОҲИЯТ

Дарахт кесганлар 102 миллион сўмгача жарима тўлайди

Хуриш ПИРОВ,

Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши вазирлиги Экологик назорат инспекцияси бўлим бошлиғи.

шикастлантириш, йўқ қилиш ёки бошқа жойга кўчириб ўтказган фуқаролар базавий ҳисоблаш миқдори (БҲМ) нинг 25 бараваридан 50 бараваригача – 8,5 млн. сўмдан 17 млн. сўмгача (шу пайтга қадар БҲМнинг 5 бараваридан 10 бараваригача), мансабдор шахслар БҲМнинг 50 бараваридан 75 бараваригача, яъни 17 млн. сўмдан 25,5 млн. сўмгача (шу пайтга қадар БҲМнинг 10 бараваридан 15 бараваригача) жаримага тортилади.

Шу билан бирга, худди шундай ҳуқуқбузарлик бир йил давомида такрор содир этилса, маъмурий

ҳуқуқбузарликларни содир этиш қуроли бўлган ашё ёки маъмурий ҳуқуқбузарликнинг бевосита ашёси мусодара қилиниб, фуқароларга БҲМнинг 50 бараваридан 75 бараваригача, яъни 17 млн. сўмдан 25,5 млн. сўмгача (шу пайтга қадар БҲМнинг 10 бараваридан 20 бараваригача), мансабдор шахсларга БҲМнинг 75 бараваридан 100 бараваригача, яъни 25,5 млн. сўмдан 34 млн. сўмгача (шу пайтга қадар БҲМнинг 20 бараваридан 30 бараваригача) миқдорда жарима солишга ёки 15 суткагача муддатга маъмурий қамоққа олишга сабаб бўлади.

Бундан ташқари, МЖТКнинг 79-моддаси тўртинчи қисм билан тўлдирилди. Унга кўра, дарахтлар ва буталарнинг қимматбаҳо навларини кесишга, қундаков қилишга, шикастлантиришга ёки йўқ қилишга олиб келадиган лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиққан мансабдорлар БҲМнинг 50 бараваридан 75 бараваригача (17 млн. сўмдан 25,5 млн. сўмгача) жаримага тортилади.

Шунингдек, "Усимлик дунёсини муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш тўғрисида"ги Қонун ҳам тўлдирилди. Яъни давлат ўрмон фондида қирмайдиган дарахтлар ва буталарнинг қимматбаҳо навларини ғайриқонуний равишда кесганлик, йўқ қилганлик учун юридик шахсларга нисбатан БҲМнинг 100 бараваридан 300 бараваригача (34 млн. сўмдан 102 млн. сўмгача) миқдорда жарима тарзида молиявий санкциялар қўлланилади.

Тошкент шаҳри Чилонзор туманидаги "ҲАСАНХОН ҚОРИ" жоме масжиди хай-тек услубида қайта барпо этилди.

Янги "Озиқ-овқат савдоси билан шуғулланувчи савдо корхоналарига қўйиладиган САНИТАРИЯ-ГИГИЕНА талаблари" ҳисобга олинди.

Вазирлар Маҳкамаси қарори билан 2024 йил 1 апрелдан "СУЮНЧИ" ПУЛИНИ бериш тартиби ўзгаради.

ТАДҚИҚОТ

Дунёда 1,4 миллиард одам етарлича жисмоний меҳнат ёки машқлар билан шуғулланмайди.

Дангасалик ва боқимандаликни қандай енгиш мумкин?

Дилдора ШАРОПОВА, "Оила ва хотин-қизлар" илмий-тадқиқот институти таянч докторанти.

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти эълон қилган ҳисоботда таъкидланишича, дунё аҳолисининг тўртдан бир қисмидан зиёдроғи, яъни 1,4 миллиард одам етарлича жисмоний меҳнат ёки машқлар билан шуғулланмайди. Бу юрак хуружи, қандли диабет ва саратоннинг юзага келиш хавфини янада ортишига сабаб бўлади.

Тадқиқотчилар 168 та мамлакатда, жами 1,9 миллион нафар инсон иштирок этган 358 та суровномани синчиқлаб ўрганиб чиқди. Аниқланишича, АҚШ ва Буюк Британия каби ривожланган давлатлар аҳолиси орасидаги жисмоний ҳаракатсизлик даражаси 2001 йилдаги 32 фоиздан 2016 йилга келиб, 37 фоизга ошган. Бу вақт ичида қашшоқ давлатлардаги бу кўрсаткич (16 фоиз) барқарорлигича қолган. Ҳафтага 150 дақиқа ўртача ёки 75 дақиқадан кам фаол жисмоний ҳаракат билан шуғулланмаслик жисмоний сустлик сифатида тавсифланади. Германия, Янги Зеландия ва АҚШ жисмоний сустлик энг тез суръатларда ўсиб бораётган давлатлар қаторидан жой олган.

Тадқиқот муаллифлари аёллар ўртасида жисмоний ҳаракатсизлик даражасининг юқорилиги вақтининг катта қисмини бола тарбиясига сарфлаш ва уйда ўтиришга ундовчи маданий урф-одатлар каби омилларга боғлиқлигини таъкидлаган. Экспертлар ривожланган мамлакатлардаги жисмоний сустликни тобора кам жисмоний ҳаракат талаб қиладиган ишлар кўпайиб бораётгани, транспортдан фойдаланиш имкониятлари кенгайтирилиши билан изоҳлайди.

Мазкур тадқиқот раҳбари Регина Гутолд шундай дейди: "Жаҳон аҳамиятига молик бошқа соғлиққа хавф солувчи таҳдидлардан фарқли ўлароқ, жисмоний фаоллик даражаси пасайган, шунингдек, дунё аҳолисининг чорак қисми соғлом турмуш тарзи учун муҳим бўлган жисмоний машқлар билан етарлича шуғулланмайди. Жисмоний сустлик даражаси ошиб бораётган минтақалардаги соғлиқ билан боғлиқ ҳолат ўта хавотирлидир".

АҚШнинг Орегон штатидаги Соғлиқни сақлаш ва фан университети неврологик хулқ-атвор бўлими олимлари инсондаги дангасаликка, айниқса, мотивация, яъни туртки етишмаслиги эканини айтишган. Бу ирсий ноқислик ҳисобланиб, наслга таъсир этишини маълум қилди. Инсон танасидаги соғлом генлар тананинг фаоллиги ва ҳаракат даражасини тартибга солишга хизмат қилади. Ҳаракатни такомиллаштириш, бизни яна ва яна ҳаракат қилишимизни талаб қилади. Бу ижобий тўғриларга эга бўлишимизга сабаб бўлади. Агар шу ҳодисага масъул генда мутациян ўзгариш пайдо бўлганда, унинг ретсепторларни рағбатлантириш қобилияти пасаяди, миямиздаги допамин тизимининг кўп функцияларини йўқолади.

Тадқиқотчилар паст мотивацияли кишиларни ўрганиш жараёнида дангасаликка мойиллик генетик хусусиятга боғлиқ бўлиши мумкинлиги билан қизиқди. Тадқиқот ишлари давомида 17 минг ген ичидан баъзи одамларнинг машқлар учун мотивация тополмаслик сабабларини тушунтириб берувчи 36 ген излаб топилди.

Генлар нимага мойил бўлишдан қатъий назар, буни ўзгартириш шахснинг ўзига боғлиқ. Бунда иродавий сифатлар орқали дангасалик ва боқимандалик табиатини енгиш мумкин. Қисман генетик тузилишлар муҳим аҳамият касб этади. Лекин ирода орқали уни енгиш зарур. Салбий одатлардан воз кечиш қанчалик қийин бўлмасин, улардан қутулиш учун ҳаракат қилиш, соғлом, фойдали ва самарали одатларни шакллантириш орқали дангасаликни енгиш ва боқиманда хулқ-атвордан қутулиш мумкин.

"Туман марказига кимдир бора олади, кимдир..."

Коракўл туманидаги "Янги турмуш" маҳалласида яшовчи Қаҳрамон Кодиров ногиронлиги сабаб мустақил ҳаракат қила олмайди. Кундалик юмушларини бажаришга қийналади. Шунга қарамай, уйи олдидаги енгил конструкцияли кўчма объектда компьютер хизматларини кўрсатиш фаолияти билан шуғулланиб, ойига 1-1,5 млн. сўм даромад топади.

Мустақил ҳаракатлана олмагани учун реабилитация воситасига эҳтиёжи борлиги (электрон арава) ҳамда ёлғиз яшаётгани боис кундалик юмушларини бажаришда "Инсон" ижтимоий хизматлари марказидан ассистент ажратишини сўраб мурожаат қилган эди. Унинг мурожаати қисқа муддатда ижобий ҳал этилди ва электрон арава берилди. Шунингдек, марказ унга ассистент бириктирди. Фаолиятини кенгроқ ташкил этиши учун уйи яқинидаги умумтаълим мактабидан жой ажратиб берилди.

Бир йилдан зиёдроқ нурунийлар билан ишлаганим учун аҳоли билан мулоқотда нималар муҳимлиги борасида бироз бўлса-да, таърибага эга бўлдим. Ижтимоий ходим, биринчи навбатда, одамларни эшита билиши зарур. Шундагина улар кўнглидаги барча кечинмалар ва тўғриларини очиқ-ойдин ифодалаб беради. Бу усул хизмат кўрсатиш сифатини яхшилади.

Соҳанинг яна бир нозик жиҳати, сир сақлай билишдир. Ҳаётда қийналган, оғир кунларни бошдан кечириётган киши бизни ўзига яқин кўриб, дардини айтади. Уларнинг ишончига лойиқ бўлиш инсоний бурчимиз.

Шундай вақтда буни қалбдан ҳис қилиш, имкон қадар унга ёрдам кўрсатиш керак. Қолаверса, имконияти чекланган фуқароларга ногиронлиги ҳақида қайта-қайта эслатмаслик, аксинча қўлидан кўп ишлар келишини таъкидлаш лозим. Бу уларга куч ва ғайрат бағишлайди.

Иккита маҳалла ҳудудидаги ижтимоий кўмакка муҳтожлар ҳолидан тез-тез хабар олиб туришга ҳаракат қиламан. Бир марта бориб, керакли хизмат кўрсатиш билан иш битиб қолмайди. Вақт ўтиши билан унинг соғлиғида, руҳиятида ўзгаришлар кузатилиши мумкин. Доим сергак туриб, ҳар қандай шароитда ёрдам кўрсата олаккина, зиммамиздаги вазифани бажарган бўламиз.

Салима Рўзиева "Истиқлол" маҳалласида истиқомат қилади. 2-гурух ногирони бўлгани учун тиббий муложа олишга маблағ кераклигини айтади. Психология соҳасида ўқиганига қарамай, айна вақтда ишсиз экан.

Ижтимоий ходим, биринчи навбатда, одамларни эшита билиши зарур. Шундагина улар кўнглидаги барча кечинмалар ва тўғриларини очиқ-ойдин ифодалаб беради. Бу усул хизмат кўрсатиш сифатини яхшилади.

Муаммога муносиб ечим топиш мақсадида уни тумандаги "Инсон" ижтимоий хизмат кўрсатиш марказига ишга жойлаштиришга кўмаклашдик. Ҳозир 4 млн. сўмдан ошиқ маош олиб, барча эҳтиёжларини тўлиқ қоплаяпти.

Бугун юртимизда аҳолига ижтимоий хизмат кўрсатиш сифати ортди. Авваллари одамлар оддий арава олиш учун бир неча йиллаб навбат кутишган. Ҳозир аёлларга бу хизмат навбатсиз кўрсатиляпти. Бошқа фуқароларнинг орзуси ҳам бир неча кунда ушалоқда. Фақатгина масъул шахс сифатида аҳолининг ҳар бир вақили билан астойдил иш олиб борсак бўлгани. Ижтимоий кўмакка муҳтожларни жамиятнинг фаол аъзосига айлантириш ўз кўлимизда.

Таъкидфим: айна вақтда фуқароларга кам таъминланган оилаларга бериладиган болалар нафақасини олиш учун топширилган аризаларнинг қабул қилингани ёки рад этилгани ҳақида қисқачина SMS-хабарнома юборилляпти. Бунинг сабабини билиш учун туман марказига боришга тўғри келяпти. Узоқ масофага кимдир бора олади, яна бировнинг шароити тўғри келмайди. Шунининг оқибатида олиб, тизимни бироз соддалаштириш зарур. Айтилик, маҳалланинг ижтимоий ходимини махсус платформага бириктириш билан керакли маълумотларни олиш имконини яратса бўлади.

Нозима ҲАМДАМОВА,

Коракўл туманидаги "Янги турмуш" ва "Истиқлол" маҳаллалари ижтимоий ходими.

Соҳанинг яна бир нозик жиҳати, сир сақлай билишдир.

ИНКЛЮЗИВ ТАЪЛИМ

Ҳар бир боланинг ўз дунёси бор

Аҳолисининг ярмини ёшлар ташкил қиладиган мамлакатимиз таълим муассасаларида ижтимоий ҳимоя ва инклюзив таълимни ривожлантириш алоҳида эътиборни талаб этади.

Инклюзив таълим — таълим олишга эҳтиёжлари юқори бўлган ногирон болаларни ўқитишни босқичма-босқич ривожлантириб боришни кўзда тутаяди. Инклюзив таълим жорий этилган мактаблар сони 415 тани, улардаги ўқувчилар сони 736 нафарни ташкил этади. Ушбу таълим жараёнида иштирок этувчи 1 431 нафар педагог ходимнинг малакаси оширилди.

Қорақалпоғистон Республикаси, Андижон ва Фарғона вилоятларида "Меҳрли мактаб" давлат таълим муассасаси филиаллари фаолияти йўлга қўйилиб, уларда 1 172 нафар болалар таълим-тарбия билан қамраб олинди. Етим ва ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болаларнинг 153 нафари уй-жой билан таъминланди. 1 105 нафари олий таълим муассасаларига давлат гранти асосида

Феруза НИҒМАТОВА,

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты.

ўқишга қабул қилинди.

Алоҳида таълим эҳтиёжлари бўлган (эшитишда нуқсон бор) болалар учун ихтисослаштирилган мактаб ва мактаб-интернатларнинг 2 034 нафар ўқувчисини Республика ихтисослаштирилган педиатрия илмий-амалий тиббиёт марказининг малакали шифокорлари чуқурлаштирилган тиббий кўриқдан ўтказишди. Бундай ўқувчиларнинг 350 нафари бепул эшитиш аппаратлари билан таъминланди.

Бу хали ҳаммаси эмас. "Zamin" халқаро жамоат фонди билан ҳамкорликда "Эшитишни хоҳлайман!", "Zamin creative", "Zamin education", "Инклюзив таълим" каби лойиҳалар йўлга қўйилди. Ушбу лойиҳалар доирасида 500 нафардан ортиқ педагог ходимлар, 1 000 нафардан ортиқ ўқувчилар учун ўқув-семинарлар, турли тадбирлар ва IT оромгоҳи ташкил этилди.

Албатта, сўнгги йилларда бу масалага давлат сиёсати даражасида катта эътибор қаратилаётгани бежиз эмас. Чунки ҳар бир боланинг

Таълим жараёнида ҳар бир бола учун индивидуал ёндашувни топиш, ҳеч бир ўғил ва қизни эътибордан четда қолдирмаслик лозим.

ўзлиги бор. Болалар ҳар хил бўлгани билан уларнинг ҳуқуқлари тенг бўлиши лозим. Шу сабабли таълим жараёнида ҳар бир бола учун индивидуал ёндашувни топиш, ҳеч бир ўғил ва қизни эътибордан четда қолдирмаслик лозим. Бинобарин, ногиронлиги бўлган болалар учун тўсиқлардан холи ва инклюзив муҳитни яратиш орқали уларнинг тўлиқ ва сифатли таълим олишини таъминлаш бола ҳуқуқларини амалга оширишнинг самарали йўллари билан бириди.

Умуман олганда, биз ижтимоий давлат эканлигимизни, энг аввало, таълим тизимидаги амалий ишлар билан кўрсатишимиз лозим. Ушбу мақсад нафақат инклюзив таълимни, балки ўқитувчи ва мураббийлар, барча ўқувчилар учун ижтимоий адолатни таъминлашдек ўта долзарб мақсадларни ҳам қамраб олади. Зеро, юртимизда ҳеч бир инсон меҳр ва эътибордан, сифатли таълимдан бебаҳра қолиши мумкин эмас. Ҳар бир фуқаро бахтли ва фаровон ҳаёт кечиршига ҳақлидир.

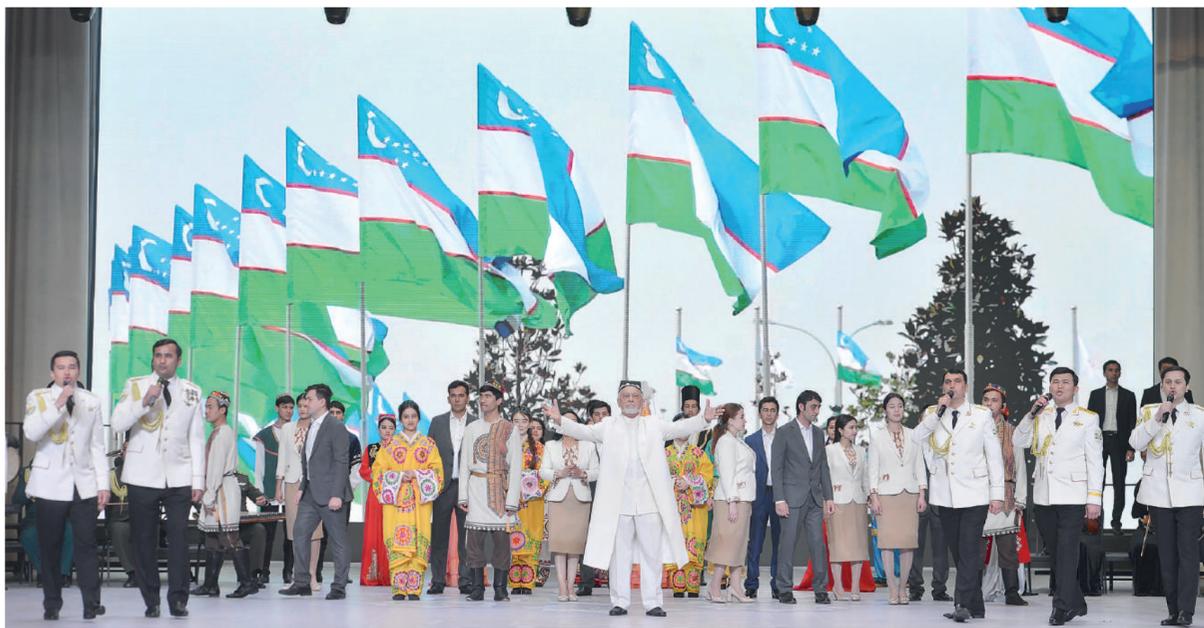
Руслан Абдуллаев,
Асадхўжа Мўйдинхўжаев,
Турабек Ҳабибуллаев,
Лазизбек Муллажонов,
Сабина Бобоқуллова
ОЛИМПИАДА
ЙўЛЛАНМАСИНИ қўлга
киритди.

Ўзбекистонлик боксчи
ИСРОИЛ МАДРИМОВ
“WBA” йўналишида
жаҳон чемпиони
бўлди.

“Насаф” (190-ўрин),
“Навбахор” (191-ўрин)
ва “Пахтакор” (395-ўрин)
IFFHS рейтингидан
жой олди.

МАДАНИЯТ

Ватан манзумаси

Нойтахтимиздаги «Туркистон» санъат саройида «Ватан манзумаси» деб номланган маърифий-маданий тадбир ўтказилди

Назокат УСМОНОВА,
Рустам НАЗАРМАТОВ (сурат),
Ўза

Мазкур тадбир Ўзбекистон Республикаси Мудофаа, Маданият вазириликларининг, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси каби тузилмалар ҳамкорлигида ташкил этилди.

Ёшларни юртга, ўз халқига содиқ, ватанпарвар, эртанги кун учун масъулиятни теран англайдиган инсонлар этиб камолга етказиш масаласи мамлакатимизда кечаяётган янгиланиш жараёнларида устувор ўрин эгаллайди.

2023 йил 22 декабрдаги Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев томонидан ўтказилган Республика Маънавият ва маърифат кенгашининг кенгайтирилган йўналишида бу борадаги саъй-ҳаракатларни янада янги босқичга олиб чиқиш долзарб эканига алоҳида эътибор қаратилди.

Мудофаа, Маданият вазириликларининг, Ёзувчилар уюшмаси қисқа вақт мобайнида бу борадаги вазириятлар ижросига жиддий аҳамият қаратиб, бир қатор маърифий-ижодий лойиҳаларни ҳаётга жорий этиб келмоқда.

Шу билан бирга, матонатли ҳарбийларимиз, «Темурбеклар мактаби» фаолияти ҳақида ёрқин, ҳаётий, самимий асарлар яратиш масаласи ижодкор зиёлилар зиммасига улкан масъулият юклямоқда.

Тантанали тадбир аввалида «Туркистон» саройи фойесига матонатли ҳарбийларимиз, уларнинг беором, захматларга тўла ҳаёти ҳақида ҳикоя қилувчи бадиий кўргазма ташкил этилди.

Шеърятимиз дарғалари — Ҳалима Худойбердиева, Эркин Воҳидов, Саъдулла Ҳаким, Маҳмуд Тоир ижодига мансуб Ватан ҳақидаги шеърлар Гулжамол Асқарова, Муҳаммадали Ғаффоров, Ситорабону Шомуродова, Нозима Ҳабибуллаева томонидан ўқилди.

“Алпомишлар юрти бу дийр” адабий композициясида Мансур Жумаев, Шахриёр Шавкат ижодидан намуналар янгради.

Тадбирда она-Ватан, тинч ва осуда ҳаётимизни ўз жонидан азиз билган мард ҳарбийларнинг табарруқ хотираси ёдга олинди.

Мудофаа, Ички ишлар вазириликларининг, Миллий гвардия ашула ва ракс ансамблларининг чиқишлари иштирокчилар эътиборига ҳавола этилди.

Шеърятимиз дарғалари — Ҳалима Худойбердиева, Эркин Воҳидов, Саъдулла Ҳаким, Маҳмуд Тоир ижодига мансуб Ватан ҳақидаги шеърлар Гулжамол Асқарова, Муҳаммадали Ғаффоров, Ситорабону Шомуродова, Нозима Ҳабибуллаева томонидан ўқилди.

Бадиий-муслиқий дастур Ўзбекистонимизни кўз қорачигидек асрашга, тинч ва осойишта, тўқин, фаровон кунларнинг қадрига етишга даъват этгани билан аҳамиятли бўлди. Бу каби тадбирлар мазкур саройда яна давом этади.

“Ватан манзумаси” адабий-маърифий тадбирида Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчиси Хайриддин Султонов иштирок этди.

САЛОМАТЛИК

Рамазон ойида қандай таом еган маъқул?

Низом ЭРМАТОВ,
тиббиёт фанлари доктори, профессор.

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг таъкидлашича, рўзадорлар соғлом овқатланиш тавсияларига амал қилиб, ортиқча вазндан халос бўлиши, қон босими ва организмдаги холестерин миқдорини пайсатиришга эришиши мумкин.

Саҳарлик қилишдан аввал бир пиёла сувга асал қўшиб ичилса, ичак фаолиятига ижобий таъсир кўрсатади. Дуккакли маҳсулотлардан нўхот, лавия, гречка, перловка истеъмол қилган афзал. Чунки улар ошқозонда узок вақт хазм бўлиб, тўқлиқ ҳиссини ушлаб туради. Шунингдек, оксил, енгил хазм бўлувчи ёғлар, витамин ва минераллар манбаи бўлган сут маҳсулотларини ҳам рационга киритиш мақсадга мувофиқ.

Ифторлик ва саҳарлик вақтида кўп миқдорда сув ичиш тавсия этилади. Кундузи ҳаво ҳарорати юқори бўлганда, кўп терлаш ҳисобига йўқотилган суюқлик ўрнини қоплаш эҳтиёжи юзага келади. Серсув маҳсулотлар тановул қилиш орқали ҳам бу меъёрни қисман қоплаш мумкин. Масалан, саҳарлик пайтида ёки ифторликдан кейин десерт сифатида ҳўл мевалар ейиш жуда фойдали. Шўрва ёки сабзавотли салат каби сувга бой таомларни истеъмол қилиш мумкин.

Таркибиди кофеин мавжуд бўлган маҳсулотлар — кофе ва газли ичимликлардан воз кечган маъқул. Чунки бу модда инсон танасида сув миқдори камайишига олиб келади.

“Оғизни ёпиш”дан олдин енгил нонушта сифатида сабзавотлар, таркибиди углевод бўлган доғли нонлар ёки булочкалар, сут маҳсулотлари (тузсиз пишлоқ, сузма, сут) ёки тухум каби оксилга бой неъматларни истеъмол қилиш фойдали.

Аммо шундай тоифадаги беморлар борки, рўза тутиш уларнинг саломатлиги учун ҳавфли бўлиши мумкин. Мутахассислар фикрича, жарроҳлик амалиёти ўтказилишини талаб қилувчи ва операциядан кейинги даврда беморлар рўза тутиши мақсадга мувофиқ эмас.

Бундан ташқари, доимий равишда дори ичиши керак бўладиган юрак-қон томир, буйрак ва жигар ҳасталиқларининг оғир кўринишлари ҳамда қандли диабетга ҳам ушбу амални бажариш тавсия этилмайди.

Қолаверса, оғриқ билан кечадиган ва оғир қолдирувчи дориларни мунтазам қабул қилиши талаб қилинадиган, хусусан, сил ва онкологик касалликларининг айрим турларида ҳам рўза тутиш мумкин эмас.

МАНЗАРА

“Низолар йўқ, ажралишдан холи ҳудудимиз”

Билимхон БАҒИШОВА,
Чортоқ туманидаги “Соз-сой” маҳалласи хотин-қизлар фаоли,
“Меҳнат шухрати” ордени
соҳибаси.

Аёлнинг кайфияти кўтаринки бўлса, турмуш ташвишларининг барчасини уйдалайди. Рўзгор юмушлари, фарзанд тарбияси, қайнота-қайнона ва турмуш ўртоғининг хизматидан чарчамайди. Бу оиладаги муҳитга ижобий таъсир кўрсатади, бақир-чақир, жанжалларга ҳоҳлат қолмайди.

Шунинг учун, биринчи навбатда, маҳалламиз аёлларининг кўнглига қарашга, уларнинг орзу-истакларини амалга оширишга алоҳида эътибор қаратиб келямиз. Натижалар қувонарли, оилалар тинч, ўзаро келишмовчилик ва низолар йўқ, ажралишдан холи ҳудудимиз.

Аслида, аёлга яқинларининг меҳри ва сеvimли машғулоти бўлса бас. Шу маънода уларни касб-хунарга ўқитиш, бандлигини таъминлашни ўз олдимизга асосий мақсад қилиб қўйганмиз. Маҳалла хотин-қизлари чорвачилик, боғдорчилик ва миллий хунармандчилик йўналишларида меҳнат қилиб келмоқда. Хоким ёрдамчиси билан бирга ҳар ойда 5 нафардан аёлни бандлигини таъминлаб келямиз.

Ҳадича Жумабоева икки йилдан буён меваларни қуритиш қорхонасини юритиб келмоқда. Йиллик даромади 200 миллиондан ошди. Қуритиш учун ноқ, олма, олхўри ва ўрик каби меваларни маҳалламиздаги боғбонлардан сотиб олади. Бундан ташқари, одамлар олиб борган мевалардан қоқи тайёрлаб беради.

Ҳар кунни вақт ажратиб, “маҳалла еттичилиги” билан бирга хонадонларга кирамиз. Бирор нарсадан беҳабар қолиб кетмайлик, деб доим сергамиз.

Худудда 6 нафар хотин-қиз миллий хунармандчилик билан шуғулланади. Улар қуроқдан ке-

линлар сарпосига кўрпа-тўшаклар тикиб беришади. Барчасининг ишини тезроқ топшириш учун баъзан ширин уйқусидан кечинишади. Чоклари тоза, бичими бир-бирини такрорланмайди. Уларга ҳавас қиладиганлар кўп. Шундайларнинг 5 нафари тавсия асосида касб-хунарга ўқиб, субсидия асосида тикув машинаси эга бўлишди. Хозир анча тажриба орттириб, даромад топишни бошлашган.

Шу маҳаллада туғилиб, ўсганим учун ҳаммани қандай ўй-фикрда, қандай мақсадда яшаётганидан хабардорман. Нима ёрдам кераклигини улардан аввал ўзим ҳис қилиб тураман. Қолаверса, ҳар кунни вақт ажратиб, “маҳалла еттичилиги” билан бирга хонадонларга кирамиз. Бирор нарсадан беҳабар қолиб кетмайлик, деб доим сергамиз. Фуқаролар шароитини

янада яхшилаш мақсадида йўлларимиз асфальт қилинди. Худудда 300 ўринли умумтаълим мактаби, 90 ўринли мактабга таълим ташкилоти қурилди. Хонадонларга ичимлик сув тармоғи тортилди. Янги маҳалла идорасида барча мурожаатларга ижобий ечим топиш ҳаракатидамиз.

Маҳалламизда ўзбек ва қирғиз миллати вакиллари истиқомат қилишади. Ўзаро ахил-иноқ, ҳатто қуда-анда бўлиб кетишган. Урф-одатлар уйғунлашиб, қўни-қўшинлар биродардек яшайди.

Шу кунга қадар эришган ютуқларимиз, ижобий натижаларимиз замирида халқимизнинг қўл-лаб-қувватлаши, қилаётган меҳнатларимиздан миннатдорлиги ётибди. Буни қалбдан ҳис қилган ҳолда уларга қандай ёрдам керак бўлса биз тайёрмиз.

Ўзбекистон маҳаллалари уюшмасининг ижтимоий-сиёсий, маънавий-маърифий газетаси
Бош муҳаррир:
Бахтиёр АБДУСАТТОРОВ
Дизайнер:
Абдулазиз АҲМЕДОВ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2019 йил 24 сентябрда 0019 рақами билан давлат рўйхатидан ўтказилган.

Муассис: «Mahalla» nashriyot-matbaa uy'i) МЧЖ
Тахририят манзили:
100192, Тошкент шаҳри Мустақиллик шоҳ кўчаси 59-уй.
Телефонлар:
71 233-39-89, 71 233-10-92.
Нашр кўрсаткичи: 148

«Шарқ» НМАК босмахонасида чоп этилди. Босмахона манзили: Тошкент шаҳри Буюк Турон кўчаси 41-уй.
Тираж 3000 экз.
ISSN 2616-7033

Ўлчами — 380x587, 4 б.т. 8 650 нусхада чоп этилди. Буюртма №: F-320
Газета тахририят компьютер марказида саҳифаланди ва офсет усулида босилди.